Mówię prawdę i oddaję cudze rzeczy

Dekalog, sumienie i charakter • Wj 20:15–16; Ef 4:25–28

Myśl przewodnia

Uczciwość zaczyna się od prawdomówności i szacunku dla cudzych rzeczy.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Biblia uczy, że nie wolno zabierać cudzych rzeczy. Zanim weźmiemy czyjąś zabawkę, pytamy o pozwolenie.

Biblia przypomina też, żeby mówić prawdę. Kiedy coś się zdarzyło, możemy opowiedzieć, co naprawdę widzieliśmy.

Jeśli przez pomyłkę zabierzemy cudzą kredkę, możemy ją oddać. Jeśli coś zepsujemy, warto powiedzieć o tym i poprosić o pomoc w naprawie.

Gdy pożyczam czyjąś zabawkę, pytam o zgodę i oddaję ją. Jeśli coś przypadkiem zepsuję, mogę o tym powiedzieć. Mówienie prawdy pomaga naprawiać pomyłki. Kiedy ktoś nas krzywdzi, warto zwrócić się do zaufanej osoby dorosłej.

Czasem trudno powiedzieć prawdę. Zaufany dorosły może nam pomóc. O krzywdzie i strachu trzeba mówić bezpiecznej osobie.

Cele lekcji

• Rozróżnia rzecz własną i pożyczoną.

• Podaje przykład powiedzenia prawdy.

• Wie, jak poprosić dorosłego o pomoc w naprawieniu szkody.

• Po wysłuchaniu opowieści odpowiada słowem, gestem albo wskazaniem ilustracji na pytanie: Co zrobić z pożyczoną rzeczą?

Przebieg zajęć

Wprowadzenie i pytanie — 3 min

Rozłóż rekwizyty lub przygotowane ilustracje i nawiąż do codziennego doświadczenia dziecka: Co robimy, gdy chcemy pożyczyć cudzą rzecz? Pozwól odpowiedzieć gestem albo milczeniem.

Lektura Biblii i kontekst — 6 min

Opowiedz prostym językiem o fragmencie Wj 20:15–16; Ef 4:25–28. Dekalog chroni własność i prawdę w relacjach między ludźmi. Paweł zachęca do odrzucenia kłamstwa oraz do uczciwej pracy i dzielenia się z potrzebującymi. Przeczytaj z Biblii krótki, wybrany urywek i pokaż jego miejsce w opowieści.

Rozmowa i rozumienie — 4 min

Zadaj pytanie dotyczące bohaterów i wyborów. Zastosuj jeden przykład: Uczciwość zaczyna się od prawdomówności i szacunku dla cudzych rzeczy. Nie wyciągaj od dzieci szczegółów z życia rodzinnego.

Ćwiczenie i zastosowanie — 6 min

Połóż dwie kredki i pojemnik z podpisem „wspólne”. Dzieci pytają: „Czy mogę pożyczyć?”, oddają kredkę i ćwiczą zdanie „Zepsułem, pomóż mi naprawić”. Udział i forma odpowiedzi pozostają dobrowolne. Nie żądaj osobistych

zwierzeń.

Podsumowanie i zadanie domowe — 3 min

Sprawdź, czy uczestnicy potrafią odpowiedzieć: Co robimy, gdy chcemy pożyczyć cudzą rzecz? Przypomnij myśl: Uczciwość zaczyna się od prawdomówności i szacunku dla cudzych rzeczy. Propozycja dla rodziny: Wymyślcie wspólnie uprzejmą prośbę o pożyczenie przedmiotu i sposób jego zwrotu.

Ćwiczenie uzupełniające

Pokaż obrazki: pytam, pożyczam, oddaję. Ułóż je we właściwej kolejności.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Co robimy, gdy chcemy pożyczyć cudzą rzecz?

Pytamy właściciela o pozwolenie i oddajemy rzecz po użyciu.

Co trzeba zrobić z pożyczoną rzeczą?

Zwrócić ją właścicielowi zgodnie z ustaleniem.

Co powiemy, gdy nie wiemy, kto coś zrobił?

Powiedzmy „nie wiem”; nie oskarżamy na podstawie domysłu.

Co zrobić z pożyczoną rzeczą?

Oddać ją właścicielowi i powiedzieć o uszkodzeniu.

Pomoce dydaktyczne

• Biblia w wybranym przekładzie, także szerszy kontekst wskazanych wersetów

• karta pracy SM-G1-A-39

• kartki, kolorowe kredki i tablica do wspólnych notatek

• ilustracje i przedmioty bezpieczne dla wieku

Wskazówki biblijne i wychowawcze

• Wj 20:15–16 dotyczy kradzieży i fałszywego świadectwa. Rozszerzenie na dezinformację internetową jest współczesnym zastosowaniem i powinno być tak nazwane. | Uzupełnienie IV: Wj 20:16 dotyczy zwłaszcza fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu, a szerszy obowiązek prawdy rozwijają inne teksty. Uczniom należy wyjaśnić różnicę między kłamstwem, pomyłką i uzasadnioną ochroną prywatności; ujawnienie przemocy bezpiecznej osobie dorosłej jest właściwe i nie narusza zobowiązania do lojalności.

• Odczytaj najwyżej kilka zdań z wybranego fragmentu. Resztę opowiedz własnymi słowami i zakończ prostą czynnością. Unikaj sprawdzianów pamięci oraz trudnych scen.

• Udział w rozmowie i modlitwie jest dobrowolny. Dziecko może pytać, milczeć i zgłaszać wątpliwości.

• Wj 20:16 w dosłownym kontekście odnosi się do fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu; jego zasada obejmuje również odpowiedzialność za uczciwe mówienie o innych. Nie zacieraj jednak pierwotnego, sądowego znaczenia.

• Ef 4:25–28 łączy odrzucenie kłamstwa z troską o wspólnotę, a zakaz kradzieży z pracą i możliwością dzielenia się dobrami.

• Łk 19:1–10: Zacheusz deklaruje oddanie części majątku ubogim i wielokrotne wynagrodzenie szkody. Wskazuje to praktyczny wymiar nawrócenia, bez wymuszania publicznych wyznań od dziecka.

• Prawdomówność obejmuje sprawdzanie informacji i unikanie oskarżeń bez dowodów. Prawo do prywatności nie jest kłamstwem; osoba skrzywdzona może chronić wrażliwe informacje, szukając pomocy.

• Gdy uczeń mówi o krzywdzie, nie prowadź improwizowanego przesłuchania. Wysłuchaj spokojnie i stosuj zasady ochrony małoletnich.

• Nie wymuszaj publicznych przyznań do winy. Pomagaj odróżniać sprawdzalne fakty od plotek; uszanuj prywatność.

• Wj 20:15–16 dotyczy kradzieży i fałszywego świadectwa. Rozszerzenie na dezinformację internetową jest współczesnym zastosowaniem i powinno być tak nazwane.

• Uwagi do interpretacji i bezpieczeństwa: Wj 20:16 dotyczy zwłaszcza fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu, a szerszy obowiązek prawdy rozwijają inne teksty. Uczniom należy wyjaśnić różnicę między kłamstwem, pomyłką i uzasadnioną ochroną prywatności; ujawnienie przemocy bezpiecznej osobie dorosłej jest właściwe i nie narusza zobowiązania do lojalności.

Kontynuacja w domu

Przećwiczcie zdanie: „To twoja rzecz. Czy mogę pożyczyć?”.